

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Algemene Economische
Politiek

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

11 december 2024

Kenmerk

DGED-AEP / 95846717

RT 0000087874

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

2

nota

Kamerbrief Reactie op toezeggingen en motie
aangaande CBS

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

In het Commissiedebat Marktordening en Consumentenbescherming van 24 april jl. is door uw voorganger toegezegd uiterlijk in Q4 van 2024 met een reactie te komen op enkele toezeggingen en een motie aangaande het CBS. De Kamerbrief is afgestemd met het CBS.

Geadviseerd besluit

U kunt de brief ondertekenen.

Kernpunten

- In 2020 is met de beleidsregel en de ministeriële regeling CBS beoogd duidelijkheid te scheppen over de rolverdeling tussen marktpartijen en het CBS, door onder meer het statistische werk voor derden (niet-overheidspartijen) door het CBS in te perken met een grensbedrag (€10.000), waarboven geen werk voor derden uitgevoerd mag worden. De Kamerbrief geeft in reactie op vragen van oud-Kamerlid Zeedijk (NSC) aan dat de regelingen relevant zijn en goed uit een recente evaluatie komen.
- De Kamerbrief behandelt de motie van de leden Grinwis (CU) en Flach (SGP) die de regering oproept te bezien of het grensbedrag kan worden verhoogd naar €33.000. In de Kamerbrief geeft u gemotiveerd aan het grensbedrag niet te verhogen.
- Tot slot geeft de Kamerbrief op verzoek van lid Van Meetelen (PVV) de stand van zaken over een rechtszaak tussen de Staat en een branchevereniging voor statistisch onderzoek (D&IN).

Toelichting

Afwegingen inzake grensbedrag

- In de brief geeft u aan het grensbedrag (€10.000) waarboven geen werk voor derden uitgevoerd mag worden niet te verhogen.
- Hoewel een extern uitgevoerd onderzoek vanuit het aanbestedingsrecht aanknopingspunten geeft voor verhoging van het grensbedrag, blijkt hieruit niet duidelijk waar de grens zou moeten liggen.
- De onderzoeker geeft aan dat de aanbestedingsgrens (gelijk aan €33.000) is ingesteld in een andere wettelijke en feitelijke context. De aanbestedingsgrens dient onder meer voor het beperken van het risico op ineffectieve besteding van publieke middelen, terwijl het grensbedrag CBS dient om statistische werkzaamheden die het CBS uitvoert voor derden te beperken tot incidentele gevallen uit oogpunt van goede marktwerking.
- Daarbij komt dat derden zich voor statistische werkzaamheden (van minder of meer dan €10.000) kunnen wenden tot verschillende private aanbieders van statistische diensten, die veelal toegang hebben tot data die reeds door het CBS op grond van de wettelijke taak verzameld zijn. Deze data stelt het CBS namelijk binnen de wettelijke voorwaarden voor onderzoek beschikbaar via een beveiligde omgeving van het CBS (de Remote Accessvoorziening).
- Wel geeft u aan dat het CBS initiatieven kan ondernemen om binnen de bestaande regelgeving data op nieuwe manieren te ontsluiten.
- Het onderzoek wordt als bijlage bij de kamerbrief gevoegd.

Context afwegingen grensbedrag

- Bij de vraag of het CBS de aangewezen partij is om een statistisch onderzoek te verrichten spelen twee publieke belangen een rol. Het is een publiek belang dat praktijk, beleid en wetenschap toegang hebben tot hoogwaardige statistische informatie. Tegelijk is het een publiek belang dat er voldoende ruimte is voor private statistische dienstverleners om statistisch onderzoek te verrichten opdat de kosten van onderzoek beperkt blijven (concurrentie). Deze belangenafweging lag ten grondslag aan het instellen van de regelingen.
- In algemene zin kan worden gesteld dat de opvattingen binnen zowel de partijen in de Tweede Kamer als bij andere stakeholders sterk uiteenlopen: sommigen vragen een grotere rol en meer mogelijkheden voor het CBS tot het uitvoeren van statistisch werk voor derden en anderen verdere inperking.
- In de recente evaluatie van deze beleidsregel en ministeriële regeling is er geconcludeerd dat de regelingen meer duidelijkheid scheppen over de rolverdeling tussen marktpartijen en het CBS. Er zijn hierbij geen aanbevelingen gedaan om het grensbedrag te veranderen.